

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Seçim bölgem olan Hakkâri’de son yıllarda art arda yaşanan intiharlar ve şüpheli ölümler, artık münferit olaylar olarak değerlendirilemeyecek ölçüde derin bir toplumsal kırılmayı ortaya çıkarmaktadır. Son olarak 8 Mayıs 2026 tarihinde Hakkâri merkez Berçelan Mahallesi’nde 17 yaşındaki A.Z.’nin şüpheli şekilde yaşamını yitirmesi; gençler ve kadınlar arasında giderek büyüyen geleceksizlik, yoksulluk, işsizlik, sosyal güvencesizlik ve ruh sağlığı hizmetlerine erişimsizlik sorunlarını yeniden görünür kılmıştır. Özellikle şüpheli kadın ölümlerinde etkin ve şeffaf soruşturma süreçlerinin işletilmemesi, kamuoyunda cezasızlık algısını derinleştirmektedir. Hakkâri’de yaşam hakkını tehdit eden bu ağır tablo; ekonomik, sosyal ve siyasal boyutlarıyla bütünlüklü biçimde araştırılmayı zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle, intiharların ve şüpheli ölümlerin nedenlerinin ortaya çıkarılması, gerekli sosyal politikaların geliştirilmesi, önleyici mekanizmaların oluşturulması ve yaşam hakkının korunmasına yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa’nın 98’inci İttüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

Hakkâri'de son dönemlerde art arda yaşanan intiharlar ve şüpheli ölümler, artık tekil olaylar üzerinden okunamayacak ölçüde yapısal bir toplumsal kırılmayı görünür hale getirmiştir. Özellikle gençler ve kadınlar arasında yoğunlaşan bu ölümler, yalnızca bireysel yaşam hikâyelerine indirgenebilecek psikolojik vakalar değil; ekonomik yoksullaştırma, siyasal kuşatma, sosyal güvencesizlik ve geleceksizleştirme politikalarının yarattığı ağır toplumsal iklimin sonuçlarıdır.

Son olarak 8 Mayıs 2026 tarihinde Hakkâri merkez Berçelan Mahallesi'nde 17 yaşındaki A.Z. isimli genç kadın, yaşadığı binanın 4'üncü katından düşerek ağır yaralanmış, kaldırıldığı Hakkâri Devlet Hastanesi'nde yaşamını yitirmiştir. Olayın oluş biçimine ilişkin kamuoyunda ciddi soru işaretleri bulunmasına rağmen, süreç yine sınırlı bilgi akışı pratiği içerisinde ilerlemektedir. Türkiye'de özellikle kadınların yaşamını yitirdiği çok sayıda olayın "intihar", "yüksekten düşme" ya da "şüpheli ölüm" başlıkları altında kayıt altına alınması; yalnızca adli değil, doğrudan siyasal bir meseledir ve politiktir.

Çünkü bir toplumda ölüm biçimlerinin dağılımı, o toplumun siyasal rejimiyle doğrudan ilişkilidir. Gençlerin kitlesel biçimde işsiz bırakıldığı, kadınların ekonomik bağımsızlıktan sistematik olarak uzak tutulduğu, kamusal sosyal hizmetlerin tasfiye edildiği, ruh sağlığı mekanizmalarının işlevsiz hale geldiği ve yaşamın sürekli baskı, denetim ve güvencesizlik altında sürdürüldüğü bir düzende; intiharlar yalnızca bireysel kararlar olarak değerlendirilemez. Bu ölümler, iktidarın kurduğu toplumsal düzenin aynasıdır.

Hakkâri'de özellikle son yıllarda derinleşen yoksulluk, yoğun işsizlik, borçluluk, göç, sosyal dışlanma ve siyasal baskı atmosferi; toplumun geniş kesimlerinde süregelen bir sıkışmışlık üretmektedir. Gençler açısından eğitim ile yaşam arasında bağ zayıflamış; emek ile gelecek arasındaki ilişki kopmuş, kadınlar açısından ise yaşam, ekonomik bağımlılık, görünmez emek ve çok yönlü şiddet sarmalı içerisinde daraltılmıştır. Böylesi bir zeminde ortaya çıkan her ölüm, aynı zamanda kamusal politikanın sonucudur.

İktidar ise bu tablo karşısında sistematik bir sessizlik içerisinde. Ne bütünlüklü bir intiharı önleme stratejisi geliştirilmekte ne de bölgesel sosyal yıkımı azaltacak kamusal müdahaleler hayata geçirilmektedir.

Hakkâri'de yurttaşlar neden yaşamla bağ kuramaz hale gelmektedir? Gençler neden geleceği bir imkân olarak değil, kapanmış bir alan olarak görmektedir? Kadınlar neden yaşam güvencesinden bu denli mahrum bırakılmaktadır? Bu sorulara yanıt üretmeyen bir yönetim anlayışı, yaşanan her ölüm karşısında siyasal sorumluluktan kaçamaz.

Öte yandan şüpheli ölümlerde etkin soruşturma yürütülmemesi, delil süreçlerindeki belirsizlikler, kamuoyunun tatmin edici biçimde bilgilendirilmemesi ve bağımsız denetim mekanizmalarının işletilmemesi; cezasızlık hissini derinleştirmektedir. Özellikle şüpheli kadın ölümlerinde ortaya çıkan bu karanlık alan, hukuk devleti ilkesini aşındırmakta; toplumun adalet duygusunu zedelemektedir.

Yaşam hakkı yalnızca bireyin fiziksel varlığını sürdürmesi değildir. Yaşam hakkı; insanca çalışma koşullarını, sosyal güvenceyi, ruhsal iyilik halini, ekonomik bağımsızlığı, toplumsal eşitliği ve geleceğe dair umut kurabilme kapasitesini de içerir. Devletin görevi yalnızca ölüm gerçekleştikten sonra soruşturma yürütmek değil; yaşamı mümkün kılan koşulları kurmaktır. Ancak mevcut siyasal iktidar, özellikle Kürtlerin çoğunlukta yaşadığı kentlerde sosyal devlet mekanizmalarını güçlendirmek yerine güvenlikçi yönetim anlayışını derinleştirmekte; toplumsal sorunları önleyici politikalarla değil, idari yöntemlerle yönetmeye çalışmaktadır.

Bugün Hakkâri'de ortaya çıkan tablo, münferit olayların toplamı değil; yönetememe krizinin toplumsal bedelidir. İnsan yaşamının bu denli değersizleştiği, ölüm haberlerinin sıradanlaştığı bir düzende siyasal iktidarın sessizliği de tarafsız değildir. Bu sessizlik, aynı zamanda sorumluluğun siyasal ifadesidir.

Bu nedenle, Hakkâri'de yaşanan intiharların ve şüpheli ölümlerin nedenlerinin ortaya çıkarılması, gerekli sosyal politikaların geliştirilmesi, önleyici mekanizmaların oluşturulması ve yaşam hakkının korunmasına yönelik tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	